KURJER KRAKOWSKI.

Dnia 23 grudnia 1835

SRODA.

Nro 70.

Pismo to kosztuje kwartalnie złp. 6 i wychodzi codziennie (wyjąwszy niedzielę i święta uroczyste) przed południem

Nakładem wydawcy Antoniego Tessarczyka.

Zygmunt I. wzywa akademików aby od powinności nieodstępowali nauczycielskich 1511.

KRAKOW.

Ceny zboża na targowicy w Kleparzu przy Krakowie sprzedawanego. Dnia 22 grudnia 1835 r. Pszenicy korzec Złp. 12 gr. 15 Zyta 6 20 Jęczmienia 7 10 Owsa 4—10 Grochu 12 — Jagieł 18 — Rzepaku 26

Ceny bydła 15 grudnia 1835 r. Woł ważący mięsa funtów 450 złp 156 f. 550 zł. — f. 350 zł. — Krowa tłusta f. 300 zł. 108 chuda f. 150 zł. 49. Ciele średnie f. 43 zł 13 gr. 8. Wieprz tłusty złp, 120 chudy zł. 46.

Niemcy. Drezno 15 grudnia. Na mocy rozporządzenia król ministerstwa spraw wewnętrznych, wyszedł tu zakaz którego treść jest następująca: „ministerium spraw wewnętrznych, zostało zawiadomione iż nie dawno handlarze tutejsi wprowadzili tak zwane laski perkussyine, czyli strzelby w kształcie lasek, które już to sprowadzane z zagranicy, już przez tutejszych robione mechaników, zdolne są nie tylko ranić, lecz i zabić wystrzałem, bardziej służyć mogą za broń zaczepną aniżeli odporną, uznane zostały za broń szkodliwą. Na mocy przeto przepisu policyinego p. dn. 14 lipca 1659 r. zakazującego noszenia wszelkiej broni podstępnie zabóyczey, ogłasza się niniejszém iż takowej broni fabrykowanie, przywożenie do kraju, sprzedawanie i noszenie, pod jakimkolwiek tytułem lub pozorem w całém tutejszém państwie, pod karą 20 tal. lub stosownego więzienia i pod konfiskatą całego zapasu tejże broni jest zakazanem. Nie mniej wszelkie władze policyine w całym kraju wzywają się niniéjszem pod własną odpowiedzialnością ażeby czujną zwróciły uwagę na tych, którzyby poważyli się działać wbrew niniejszemu zakazowi.

Anglija. Londyn 9 grudnia. — Otworzenie parlamentu ma bydź oznaczone na d, 4 lutego. Oczekują przybycia jen Alava w końcu tego miesiąca. — Według doniesień z Lizbony p: d. 30 list. panowała tamże największa spokojność, a nowe ministerium jak utrzymują, wstępuje zupełnie wślady dawnego. 6000 Portugalczyków wysłanych na pomoc Hiszpanii zostały oddane pod dowództwo jen. Evans. — *Morning Post* donosi według listów z Vittoryi, pod d. 27 list. iż słychać za rzecz pewną że p. Mendizabal uczynił propozycyą D. Karlosowi ażeby ten ze znaczną pensyą wyznaczoną tak dla niego jak i dla jego rodziny zechciał opuścić Hiszpanję. Propozycya ta odrzucona była ze wzgardą. GPS.

Dziennik *Trae Sun* utrzymuje, że zatargi Francyi z Ameryką są tylko

pozorem, którego Francya używa dla szybkiego uzbrojenia swéj flotty, którego przyczyna i cel dotąd niewiadomy ani francuzkim ani angielskim dziennikom. GPS

Wiadomo iż taki krok ściągając oko innych mocarstw mógłby dadź powód do zażądania wyjaśnień, lecz szczęściem kłótnia z Ameryką spadła jakby z nieba, a król Ludwik Filip takiego płaszcza dobrze użyć potrafi. Zdaje się przeto że gdy okręt wysłany od rządu francuzkiego do Washingtonu, na którym znajduje się dyplomat mający polecenie pojednawcze, przebywać będzie ocean Atlantycki, flotta francuzka weźmie inny zupełnie kierunek. — Wcale inaczej utrzymuje *Morning Chronicle*, według którego ministerium francuzkie pała chęcią wojny przeciw Ameryce, i że ks. Broglie nierównie okazuje się trudniejszym do zgody aniżeli jen. Jackson. Gdy jen. Jackson w skutek zaprzeczenia wypłaty 25 milijonów przez Francyę, oświadczył że kongressowi przedstawi bill do zerwania stosunków handlowych z Francyą, odpowiedział p. Broglie że stosunki te tak są ważne dla Francyi, iż zerwanie takowych musiałaby uważać jako wydanie wojny. GPS.

Onegdaj po południu odbyła się rada w ministerium spraw zagranicznych, na któréj byli przytomni lordowie Melbourne, John Russel, Palmerston, Glenelk, Minto i Holland jako też S John Hobhouse i pp. Spring Rice. Poulett i Thomson. Okonnel umieścił w Leeds *Times* plan swóy tyczący się tak zwanej reformy Izby wyższej parlamentu

Według doniesień z Briviesca p. d. 24 list. woysko posiłkowe portugalskie wkrótce ma przybydź do Burgos. Słychać iż rząd hiszpański ma zamiar skoncentrować wszystkie siły wojenne na głównych punktach linii bojowej, albowiem z początkiem wiosny zamyśla zadać cios ostateczny powstaniu.

Hiszpanija. Madryt 1 grudnia. Dziennik *Espanol* donosi że jenerał Zares del Valle z Burgos udał się do armii. Słychać że łącznie z jenerałami Kordowa i Evans ma zadać stanowczy cios krystynom. Tenże sam dziennik umieszcza rapport pułk. Konrad do jen Serrano co do bitwy legii cudzoziemskiej z Nawarczykami pod dowództwem jen. Guergue pod Barbastro. W rapporcie tym pułk. Konrad utrzymuje iż został panem placu bitwy i ze byłby ścigał nieprzyjaciela, lecz że staranie o ranionych i konieczność dania spoczynku żołnierzom w tém mu przeszkodziły.

Czytamy w gazecie powsz. Hamburskiej pod d. 29 list. „działania wojenne jen. Kordowy trudne są do odgadnienia. Nazwał on swój marsz do Salvaterra arcydziełem strategii. Może to być dla tego iż odkrył jedno skrzydło i tył armii.

D. 15 i 16 w wycieczce przeciwko Estelli miał wprawdzie ukontentowanie spać w łóżku D Karlosa, lecz opłacił to stratą 200 l. w odwrocie. — Niektóre osoby mające stosunki w rządzie a szczególniej w ministerstwie utrzymują że jenerał Kordowa, w krotce będzie odwołany i zastąpiony przez nieco gorliwszego patryotę. W ogólności zmiana urzędników w naszym rządzie postępuje bez przerwy, tak iż

wkrótce we wszystkich gałęziach rządowych będziemy mieli innych ludzi. Mendizabal mimo najlepszych chęci znajduje się w nieszczęsném położeniu, które mu zjednywa z każdéj strony nieprzyjacioł. Z jednej bowiem zagniewani nań są urzędnicy których on oddalił, a z drugiej właśni jego przyjaciele którzy spodziewali się wyższych urzędów aniżeli te które im dał. Dawniejsi kommissanci handlowi i meklery, żądają dziś bydź intendentami albo dyrektorami jeneralnymi, odwołując się do tego, że tak prezydujący w ministerstwie jako też (w Izbie prokuradorów, należą do klassy kupców i doznawali kilkokrotnych zmian majątku, GPS.

Sekretarz junty z Kadyx p. Garcia de Villata, mianowany został ze względu swych zasług gubernatorem cywilnym w Lugo Słychać że dawny minister wojny Valdez, mianowany jenerał-kapitanem wyspy Kuba, gdzie miały zayśdź rozruchy. Jen. Alawa wkrótce uda się z tąd do Santander a z tamtąd do Francyi. Jakkolwiek nie można zaprzeczyć iżby rząd nie miał prawa zmieniać według swej woli urzędników, lecz atoli dekrety ministra sprawiedliwości wprawiają nas w zadziwienie. Jeden z nich zawiera rozkaz do kapituły w Saragossie, ustanawiający administratora dóbr arcybiskupa, nakładając razem sekwestr na wszystkie jego dochody świeckie. Drugi zawiera skazanie biskupa z Urgel na wygnanie z kraju, kładąc równie sekwestr na jego dochody, a to bez powołania go przez sąd i bez wysłuchania. Tymczasem karoliści którzy wkroczyli do Katalonii z Walencyi wzmacniają coraz swe siły. Wszelka kommunikacya z Barceloną została przecięta, rekruci zwerbowani w swych prowincyach uciekają do nieprzyjaciela, a wojska pod jen. Villapadierna stanęły w Walencyi. Jenerał zaś Espinoza, korpusy przeznaczone do Katalonii ściąga aż nadto opieszale. Pierwsza jego brygada przybyła dnia 15 do Andujar. W Galicyi dowódzca karolistów Lopez wyprowadza ze wsiów wszystkę młodzież, udając iż tym sposobem uwalnia ich od rekrutacyi. Nie dawno ogłosił Korunnę i St. Jago za będące wstanie oblężenia, tak iż ktokolwiek donosi żywność do jednego z tych miast zagrożony jest śmiercią. Oddział tego dowódzcy składa się z 400 l. Słychać że jen. Morillo ma złożyć naczelnictwo w Galicyi. Co się tycze składek dobrowolnych o których tak wiele narobiono wrzawy, te lubo są dość znaczne. jednakże nie są zdolne pokryć kosztów wojennych. Od d. 1 aż do 15 list. w całem państwie ogół takowych składek wynosił: 1,871,802 real. (467,950 fr.)

Muzyka ciąg dalszy.

Teorya muzyki miesci w sobie wszystko co stanowi jéj część naukową, mianowicie; 1. *akustykę* czyli naukę o powstaniu dźwięku w ogólności, o jego gatunkach, trwaniu, rozszerzaniu się i odbiciu, i o sympatyi tonów. 2. *kanonika* to jest: nauką o podziale dźwięków, według ich zewnętrznéj miary i matematycznego stosunku. 3. grammatyka i retoryka muzyczna zawierająca prawidła akcentowania, deklamowania

tonów w jedność melodyiną lub harmonijną, tak pod względem szczególnym jako i ogólnym. 4. Estetyka muzyki; czyli nauka o piękności i szczytności w sztuce. Przedmiotem muzyki praktycznej jest stopniowe przedstawienie tonów, malujących uczucia. Takie zaś przedstawienie tonów, albo je łączy w jedność jako utwor muzyczny (to nazywamy kompozycyą) albo ma za przedmiot wystawienie muzycznego przedmiotu w sposób zmysłom podpadający za pomocę głosu lub instrumentu. To nazywamy *wykonaniem* (éxécution). Utwory muzyczne mają rozmaity i sobie właściwy charakter i cel; ztąd muzyka praktyczna, pod trojakim jeszcze może być uważana względem, to jest: albo połączona z poezyą zastósowaną do śpiewu, w ten czas nazywamy ją muzyką głosową (musique vocale) albo połączona jest z gestami i poruszeniami ciała wyrażającemi uczucia, co nazywamy muzyką mimiczną czyli tańcem, albo nakoniec wyraża namiętności duszy za pomocą wielu połączonych instrumentów (muzyka instrumentalna).

Spiew z Melodramy *Gałgan Duch* ułożony przez p. Niedzielskiego.

Zonulka rzewnie płakała
Ze nie ma w czém iść na galę
Pokornie męża błagała
By jej kupił choć dwa szale
Mąż kupił, co pani trzeba
Dla sług w domu nie ma....Apsi na zdrowie.

Młodzik wylazł z czwartej klassy
Zaraz się na urząd wdrapał
Niekontent zapłatą z kassy
Kubany jak wroble łapał
Chapać, capać, to rozumiał
A pisać nie dobrze...Apsi na zdrowie

Galant w zimie wyświeżony
Biega we fraczku opięty
Tonow ma za miljony
Goły jak turecki święty
Chucha w palce, chłodno, bieda
A płaszcz w zastawie u...Apsi na zdrowie.

Bogacz szydzi z ubogiego
Bo mu bieda nie doskwiera
Co noc muszą być u niego
Karty, szampan, ecetera
Talar płaci za ostrygę
Przyidzie żebrak da mu...Apsi na zdrówie.

Zona w domu wciąż pracuje
Albo się z dziećmi mozoli
Mąż po plantach spaceruje
Wino lub trzęsionkę goli
Gdy się spije, z tej przyczyny
Przysuwa się do...Apsi na zdrowie.

S z a r a d a.

Z trzech sylab bywa złożone
Nadto znane moje imie
Bo nżywasz na obronę Mię, tak w lecie jak i w zimie
Gdy połączysz pierwsze obie
Patrz co pędzi w obce kraje,
Wielkie gmachy, wspomnisz sobie,
Ze mię moc ognia wydaje.
Trzecie znane jest każdemu,
Uważ czego oprocz chleba:
Tak bogaczom jak biednemu
Zawsze najbardziej potrzeba.

Znaczenie przeszłej szarady *grób bórg*

W ostatnim ciągnieniu loteryi liczbowej wyszły następujące numera:
64. 86. 28. 30. 27.

Dziś rano zimna st. 3.

Główny kantor redakcyi Kuryera wk sięg: p. Kocha obok kośc. P. Maryi w rynku